

وقتی خانم فرماندار با ریش سفیدان و معتمدان محلی همکلام می شود

کاهش کودک همسری در سایه اعتماد به زنان

سیستان و بلوچستان

«گلنسا مبارکی»، نماینده دولت در شهرستان لاشار و از فرمانداران زن دولت چهاردهم در سیستان و بلوچستان، حضور زنان در مسئولیت‌ها و اعتماد به آنان را راهگشای حل بسیاری از مشکلات کشور می‌داند و می‌گوید: زن‌ها در جایگاه‌های مختلف همواره درخشیده‌اند اما به عنوان یک زن معتمد نباید مرزی بین مدیران مرد و زن وجود داشته باشد. در حال حاضر بیشتر مدیران زن در قسمت‌های مختلف فرمانداری آقایانی هستند که همیشه همراه بوده‌اند. او که ۱۱ سال دیپار روستای عیسی‌آباد بوده و از نزدیک با مشکلات روستاییان آشنا است، می‌افزاید: در طول مدت کاری ام‌همواره همپای دیگران زنان روستایم بوده و تلاش کرده‌ام با برگزاری کلاس‌های صنایع دستی، فرآوری خرما، عرق‌گیری گیاهان و... درآمدی برای آنها ایجاد کنم. در واقع اول یک کارآفرین بوده و بعد از آن قدم به قدم به همراه دیگر زنان و یاری مردان و معتمدان زمینه‌های آبیاری روستا و ارتقای آن به شهرستان را فراهم کرده‌ام.

فرماندار شهرستان لاشار اصلی‌ترین دغدغه زنان شهرش را کودک همسری می‌داند و می‌گوید: از دیرباز این رسم اشتباه در این منطقه رواج داشته و دخترانی بوده‌اند که در ۱۰ سالگی مادر شده‌اند. از زمانی که مسئولیت گرفته‌ام با خودم عهد کرده‌ام تا جایی که می‌توانم خانواده‌ها را با ابعاد این رسم اشتباه آشنا کنم و جلوی آن را بگیرم. کارم را در این زمینه با همیاری ریش سفیدان و معتمدان روستاها آغاز کرده‌ام. در بازدیدهای مختلفی که از روستاها داشته‌ام تمرکزم بر این موضوع گذاشته و گفت‌وگو با خانواده‌ها را آغاز کرده‌ام. حتی برخی از همکارانم به این موضوع انتقاد کرده و می‌گفتند این صحبت‌ها در شأن فرماندار نیست و تو همچنان تصور می‌کنی دیپار هستی اما من که خود از کودکی در این محیط بزرگ شده و با رنج دختران منطقه آشنا بودم به این صحبت‌ها توجهی نکردم.

وی می‌افزاید: روزهای اول، خانواده‌ها نگاه مثبتی به این موضوع نداشتند اما کم‌کم به من اعتماد کردند و گاهی خودشان برای صحبت پیش قدم می‌شدند. به عنوان یک مادر تلاش کردم مدارای دیگر را هم با خود همراه کنم. جلساتی با مدیران بانوان برگزار کرده و به آنها

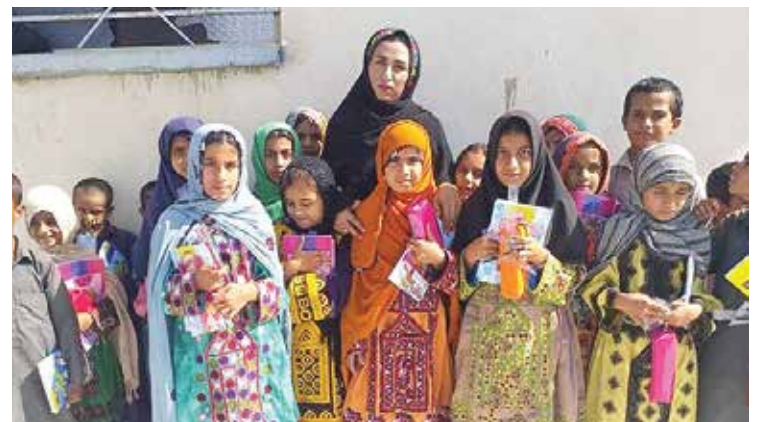
اعلام کردم بایبید همه با هم به عنوان یک زن نگذاریم فرزندانمان این درد را تجربه کنند. همین همراهی و همدلی مادران هم جواب داد و در سال‌های اخیر این سنت اشتباه تا تجربه زیادی کاهش پیدا کرده و فاصله آن از ۹ سال به ۱۷ سال رسیده است. البته همچنان در برخی روستاها خانواده‌های ناگناه به این کار اقدام می‌کنند.

دختران بلوچ به مدرسه برگشته‌اند

مبارکی، یکی دیگر از مشکلات دختران شهرستان لاشار را جلوگیری از ادامه تحصیل دانسته و می‌گوید: بزرگ‌ترین دغدغه من جذب خیران مدرسه‌ساز به شهرستان لاشار بوده است. در سال‌های اخیر تعداد زیادی از دختران ما حق ادامه تحصیل بعد از کلاس پنجم دبستان را نداشتند و پدر و مادرها اعتماد نمی‌کردند که دخترانشان را برای رفتن به مدرسه راهنمایی و دبیرستان به روستاهای مجاور بفرستند.

اما با همراهی مردم در ۵ سال اخیر، حضور خیران باعث شده تعداد مدرسه‌های شبانه‌روزی در مقاطع مختلف تحصیلی افزایش پیدا کند و دختران ما بتوانند از حق تحصیل بهره‌مند شوند. با پیگیری‌های انجام شده در سال تحصیلی جاری ۱۰ نفر از دختران شهرستان ما که از بازماندگان تحصیل بوده‌اند توانسته‌اند امسال را همراه دیگران به کلاس‌های درس بروند.

نماینده دولت در شهرستان لاشار تأکید می‌کند: شاید این کارها از نگاه برخی کوچک باشد اما فردی که می‌خواهد در این باره نظر بدهد باید در محیط زندگی کرده و شرایط را از نزدیک درک کرده باشد تا متوجه عظمت این کار برای زنان سیستان و بلوچستان باشد. برگشت حتی یک دختر به تحصیل در استانی که از سال‌های دور نگاه جنسیتی و تبعیض‌آمیز نسبت به زنان داشته کاری ارزشمند است. وی تأکید می‌کند: من از اعتماد دولت به زنان سپاسگزارم و از اینکه تعداد فرماندار زن دولت وفاق ملی هر روز بیشتر می‌شود به خودم به عنوان یک زن ایرانی افتخار می‌کنم. هرگاه حکم یک بانو به عنوان مدیری از سوی دولت‌مردان صادر می‌شود خوشحال می‌شوم، زیرا این موضوع نشان می‌دهد ما زنان در جایگاه‌های مختلف به خوبی به وظایف خود عمل کرده و توانسته‌ایم کاری کنیم که به دیگر زنان هم اعتماد شود. نظام جمهوری اسلامی همواره به زنان اعتماد کرده و به کارگیری آنان در سمت‌های مختلف از جمله فرمانداری به خوبی توانسته رضایتمندی مردم را به دنبال داشته باشد و باید این را یک فرصت مهم بدانیم و برای خدمت از هیچ کوششی دریغ نکنیم.

دغدغه همیارایی توسعه اشتغال زنان در سیستان و بلوچستان است

دکترین فرصت‌سازی زنان بلوچ

این اولین‌ها در محیطی که نگاه کاملاً مردانه از دیرباز در آنجا وجود داشته چه تأثیری در منطقه داشته است؟

انتخاب و فعالیت من به عنوان رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد چابهار تجلی گوشه‌ای از توانمندی‌های بزرگ زنان ایرانی و بخصوص زنان تأثیرگذار سیستان و بلوچستان است. تأثیر این انتخاب بی‌شک اعتدالی عزت نفس و اعتماد به نفس دختران و شیرزنان این خطه است که در طول تاریخ «توانستن» را تفسیر کرده‌اند. البته همه این اولین‌ها بار با مسئولیت من در قبال جامعه زنان، جامعه اهل سنت و اقوام ایران را سخت‌تر کرده و قطعاً تلاش خواهم کرد تمام توان و تجربه خود را برای جریان‌سازی مسیر حضور و نقش آفرینی دیگر زنان فراهم کنم.

مسئولیت شما چه واکنش‌هایی را از سوی زنان بلوچ به همراه داشته است؟

این انتصابات نه تنها در جامعه زنان بلوچ بلکه در میان تمام بانوان شور و نشاطی را به همراه داشته است. زنان بلوچ هم مانند سایر زنان کشورها، در طول تاریخ همواره نقش آفرین بوده‌اند. جایگاه زن بلوچ تا جایی بر جامعه اثرگذار بوده که در اختلافات غیرقابل حل، به حرمت چادر زن از خون‌های ریخته شده می‌گذشتند و بانوی و باعث صلح و دوستی در طایفه و جامعه خودشان می‌شدند.

اولین فرماندار زن استان فارس در گفت و گو با «ایران»:

قرار نیست حضور آقایان را محدود کنم

فارس

بیاتیمرعظمی

خبرنگار

برای اولین بار در تاریخ استان فارس، فرمانداری شهرستان سروستان به دست بانویی پرتوان سپرده شده تا با افزایش نشاط اجتماعی، توسعه اشتغال بومی، سهم عمده‌ای در پیشرفت و اعتدالی این مرز و بوم ایفا کند. «بتول معلم» که پیشتر به مدیریت امور اجتماعی و فرهنگی استانداری فارس را تجربه کرده و با افتخار از پس مسئولیت‌هایی مانند معاونت اجتماعی و مشارکت‌های مردمی سازمان فرهنگی، اجتماعی و ورزشی شهرداری شیراز برآمده، حالا از سوی دولت چهاردهم

مسئولیت فرمانداری سروستان را برعهده گرفته تا با بهره‌گیری از مشکلات مردم، تابوی حضور زنان را در عرصه‌های بالای مدیریتی بشکند. «بتول معلم»، فرمانداری را فرصتی مغتنم برای خدمتگزاران بیشتر به مردم و مادران خود تلقی کرده و به «ایران» می‌گوید: در تلاشیم تا خدمتگزاران به مردم اخلاق مدار و شریف سروستان را در صدر امور قرار داده و با تغییر نگرش‌ها نسبت به حضور زنان در عرصه‌های اجتماعی، مدیریتی و... و حمایت ویژه از جامعه زنان، شایسته‌سالاری را جایگزین نگاه تک بعدی و جنسیتی کنیم. البته قرار نیست بنده به عنوان فرماندار زن تنها از جامعه بانوان حمایت و حضور مردان را محدود کنم. زن و مرد و پسر و جوان هستم، بنابراین هرگز ستمی را تنها به دلیل جنسیت به هیچ فردی واگذار نخواهم کرد؛ چرا که اصل برای اعتدال و پیشرفت شهرستان سروستان و ارائه مناصب مبتنی بر شایسته‌سالاری، پشتکار و تجربه است و از ظرفیت‌های همه مردم برای اعتدالی ایران اسلامی بهره خواهیم برد.

نقش خانواده در پرورش زنان توانمند

فرماندار بومی سروستان بر این باور است که زنان در هر پست و مقامی به بهترین وجه ممکن میان نقش‌های خود اعم از همسری، مادری و... تفکیک قائل شده و سهمی عمده در پیشرفت و آبادانی کشور برعهده خواهند گرفت. زنان بیش از ۵۲ درصد جامعه را تشکیل داده و چه پیش از اسلام و چه پس از آن با

عفت و حیا در عرصه‌های مختلف حضور داشته و در گذر از بحران‌های رخ داده و حفاظت از خاک سرزمینمان، دوشادوش مردان جنگیده‌اند.

نخستین بانوی فرماندار در فارس به نقش پراهمیت خانواده در پرورش زنان توانمند و تأثیرگذار اشاره کرده و می‌گوید: زنان و مردان عرصی از یک خانواده تلقی شده و باید شرایط را به سمت و سوی پرورش زنانی قدرتمند و با کفایت برای حضور در عرصه‌های مهم اجتماع سوق دهند.

ما با ایجاد خانواده‌های قدرتمند به ایجاد جوامع قدرتمند نیز دست خواهیم یافت. باید توجه داشت که همه اعم از زن و مرد سوار بر یک کشتی بوده و برای رسیدن به ساحل آرامش و عنوان معاون مدیرکل امور بانوان و خانواده استانداری دور از نگرش جنسیتی برای اعتدالی سرزمینمان تلاش کنیم. در چنین شرایطی چرا

باید بخش اثرگذار و قدرتمندی مانند بانوان را در جامعه نادیده گرفته و با قول و وعده آنها را از حضور ارزشمند در جامعه محروم کنیم. این در حالی است که بانوان به دلیل انعطاف‌پذیری و رأفت و مهربانی زنانه و مادرانه خود کمتر مسائل شهر را فراموش کرده و با جان و دل نقاط ضعف و قوت آن را در نظرمی‌گیرند. باوجود پیشرفت زنان در همه ابعاد جامعه، هنوز نیز در بسیاری از شهرستان‌ها و روستاهای کشور استعداد و توانمندی زنان و دختران نادیده گرفته می‌شود؛ کاستی‌هایی که در شهرستان‌های استان فارس نیز وجود داشته و جای خالی زنان در عرصه‌های بالای مدیریتی آن با تمام وجود مشاهده می‌شود. بنابراین در تلاشیم تا با درک شرایط موجود و سر و سامان دادن به بخش اعظمی از مشکلات شهرستان سروستان، تابوی عدم اعتماد به زنان و ممانعت از حضور فعال آنها در پست‌های بالای مدیریتی را با همکاری و همدلی مردم عزیز استان شکسته و آن را جایگزین شایسته‌سالاری فارغ از نگرش‌های جنسیتی کنیم. «چشم‌ها را بایست شست، جور دیگر باید دید». باید همه از زن و مرد گرفته تا پسر و جوان در راستای تعامل و تکریم یکدیگر و اعتدالی ایران عزیز کوشش کرده و با استفاده بهینه از تمامی ظرفیت‌های شهرستان بخصوص جوانان مؤمن و متخصص نسبت به فراهم کردن بسترهای جهش تولید و رشد اشتغال، تعمیق گسترش زیرساخت‌های اقتصادی و همچنین ارتقای نظم و امنیت اهتمام ورزیم.

حضور فعال و تأثیرگذار زنان کرد به روایت اولین فرماندار اهل تسنن

راه را برای حضور زنان هموار کنیم

کردستان

«سودابه فرغان‌نژاد» اولین بانویی است که مسئولیت فرمانداری شهرستان دهگلان کردستان به او سپرده شده است. اولین بانوی فرماندار اهل تسنن دهگلان، در محله چهارباغ سنندج به دنیا آمده است. کلاس اول ابتدایی بود که پدرش به درجه رفیع شهادت نائل شد.

وی در دی‌ماه سال ۱۳۸۶ در استانداری کردستان به عنوان کارشناس برنامه‌ریزی کشاورزی در دفتر هماهنگی امور اقتصادی شروع به فعالیت کرد و در اردیبهشت‌ماه سال ۱۴۰۲ به عنوان معاون مدیرکل امور بانوان و خانواده استانداری مشغول به کار شد.

اولین بانوی فرماندار شهرستان دهگلان با اشاره به حضور فعال و تأثیرگذار

زنان کرد در عرصه‌های مختلف به «ایران» گفت: اولین بودن در هر چیز و هر کاری، ذهنیت‌ها را نسبت به موضوعات شکل می‌دهد. این مسئولیت سنگینی است و باید به درستی آن را انجام دهیم؛ در این مسیر باید خط‌مشی مثبت به انتخاب بانوان در سطوح بالای مدیریتی تعیین و این امر مهم توسط دولت‌مردان نیز اتفاق عمومی پذیرفته شود که یک زن مانند یک مرد و چه بسا بهتر از آنان قادر است در صحنه حضور داشته باشد و عمل کند. با تحقق این امر، راه برای ورود سایر زنان سرزمینم به

عرصه‌های مهم مدیریتی باز شده و بانوان به این خودباوری خواهند رسید که اگر من توانستم، آنها نیز می‌توانند.

«فرغان‌نژاد» انتخاب اولین بانوی فرماندار در استان کردستان را راهگشای حضور حد اکثری بانوان در پست‌های کلیدی و مدیریتی رده بالا تلقی کرده و تأکید کرد: حقیقت این است که سقف شیشه‌ای تعریف شده برای ارتقای بانوان در محیط کاری با اعتماد آقای استاندار به دلیل نگاه توسعه‌ای به کارآمدی و توانایی‌های بانوان سرزمینم و انتخاب آنها

سقف شیشه‌ای تعریف شده برای ارتقای بانوان

در محیط کاری با اعتماد آقای استاندار به دلیل نگاه توسعه‌ای به کارآمدی و توانایی‌های بانوان سرزمینم و انتخاب آنها در پست‌های مدیریتی، کم‌کم شکسته شده و امیدوارم در سال‌های آتی شاهد اختصاص پست‌های مدیریتی بیشتری در سطح استانی به بانوان سرزمینمان باشیم

فرغان‌نژاد و به جامعه ثابت کنیم یک زن نیز می‌تواند به عنوان مدیری توانمند عمل کند. باید در گشایش مسیر زنان اهل تسنن کردستان به گونه‌ای کار کنیم که راه برای حضور زنان دیگر در چنین پست‌هایی هموار شده و همه بگویند زنان بهتر از مردان می‌توانند در پست‌های مدیریتی کار کنند. برای رسیدن به این هدف، در برنامه کاری خود نگاه جنسیتی ندارم و تنها به توانمندی افراد تکیه و البته سعی خواهم کرد حتماً از نیروهای خانم در فرمانداری دهگلان بهره ببرم.

شایستگی افراد فارغ از جنسیت بوده و این نه در سخن که در عمل اتفاق افتاده است. جالب است بدانید در همین دوران مدیریتی‌ام در منطقه آزاد چابهار چند زن توانمند در پست‌های مدیریتی انتصاب کردم که مردان سازمان و مراجعه‌کنندگان اعم از فعالان اقتصادی و سرمایه‌گذاران به خاطر توان مدیریتی‌شان، بارها آنها را تحسین کرده‌اند.

در منطقه آزاد چابهار چه فرصت‌هایی برای کارآفرینان زن وجود دارد؟

منطقه آزاد چابهار پتانسیل هرگونه فعالیت تجاری و تولیدی دارد. اینجا پایتخت دریایی کشور و بهشت سرمایه‌گذاری و گردشگری بوده و زمینه‌های متنوع فعالیت می‌یاست. البته با توجه به عقب‌ماندگی‌هایی که در استان احساس می‌شود مهم‌ترین موضوع از نظر من امیدآفرینی و ارتقای افق برای بانوان و دختران است تا آنها با اعتماد به نفس بیشتری وارد عرصه‌های اجتماعی شوند. خلاصه بگویم که «دکترین فرصت‌ها» در بهشت سرمایه‌گذاری یعنی چابهار، چراغ راه ما خواهد بود. البته زیر ساخت‌هایی را هم تعریف کرده‌ایم که با ایجاد شهرک سینمایی و حضور هنرمندان در عرصه فیلم و سینما و بخصوص مستند زمینه کارآفرینی و خلق آثار ارزشمند را رقم بزنیم و بحث اقتصاد هنر باید در مناطق آزاد مورد توجه ویژه قرار بگیرد.

ما مسلمانان به اعتقادات عمیق دینی و فرهنگ غنی ایرانی؛ همین برای تلاش بی‌وقفه و همدمند و عبور از تنگناها و فائق آمدن بر مشکلات کافی است و فضای کار برای کسی که متعهد و مسئول است چه زن چه مرد فضایی فراخ و عرصه‌ای مقدس برای خدمت شمرده می‌شود.

چه برنامه‌ای برای توسعه اشتغال زنان و ایجاد فضای کسب و کار برای آنان دارید؟

قطعاً بنده به عنوان یک زن مسلمان ایرانی افتخار دارم که به استفاده از پتانسیل‌های زنان در پست‌های مدیریتی سازمان منطقه نگاه ویژه‌ای داشته باشم. اما این نگاهم در تمام دوران به

تنها مسیر را برای بانوان دیگر هموار و باز کردم بلکه با اقبال خوب مردم نیز مواجه شده‌ام.

آیا از ظرفیت‌های زنان در منطقه چابهار به طور ویژه استفاده خواهید کرد؟

تقسیم‌بندی جنسیتی در مسائل مدیریتی غالب به نظر نمی‌رسد. هر انسانی، اعم از زن و مرد نقاط قوت و ضعفی دارد و می‌تواند در جامعه نقش‌های مختلفی ایفا کند، اما یک صفت اختصاص به زن دارد؛ آن هم نقش مادری است. این کلمه بار معنایی دارد که در این مصاحبه نمی‌گنجد. در اصل نه تنها زنان بلوچ بلکه همه بانوان ایرانی مورد توجه من هستند.

فضای کار در منطقه آزاد برای شما به عنوان یک زن چگونه است؟

در دوران ۱۹ سال مدیریت‌ام چه در کسوت بخشداری مرکزی، فرمانداری و در جایگاه سفیر جمهوری اسلامی ایران و چه در سازمان منطقه آزاد چابهار که معمولاً افتخار اولین‌ها را داشته‌ام، به فضای کار با نگاهی فراجنسیتی کار و عمل کرده‌ام.

البته مطمئناً به عنوان کسی که اولین تجربه زنان در این مسئولیت‌ها را داشته ابتدا با مقاومت‌هایی مواجه شدم که شاید ناشی از بی‌اعتمادی یا خاطر نداشتن سابقه زنان در این مسئولیت‌ها بوده است اما با عملکردم و تلاشی که داشته‌ام نه